

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____

**Литвинівська сільська рада
Біловодського району
Луганської області**

вул. Центральна, 56, с. Литвинівка,
Біловодський район, Луганська
область, 92815

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Литвинівської сільської ради Біловодського району Луганської області «Про встановлення ставок місцевих податків та зборів на 2018 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом Литвинівської сільської ради Біловодського району Луганської області від 09.06.2017 № 68.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії сільської ради з питань планування, бюджету та фінансів щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом рішення в межах Литвинівської сільської ради встановлюються місцеві податки і збори, а саме: податок на майно, в частині земельного податку (додаток № 1); податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (додаток № 2); транспортного податку, а також єдиний податок (додаток № 3) та акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

1. Відповідно до пунктів 10.2. та 10.3 статті 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), в межах повноважень, визначених ПКУ, вирішують питання відповідно до вимог ПКУ щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених ПКУ, забороняється (пункт 10.4 статті 10 ПКУ).

Разом з тим, підпунктом 3 пункту 1 проекту рішення зазначено, що на території Литвинівської сільської ради встановлюється акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Відповідно до пункту 9.1 статті 9 ПКУ акцизний податок віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Згідно з підпунктом 215.3.10 пункту 215.2 статті 215 ПКУ, акцизний податок для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 ПКУ, становить 5 відсотків.

Пунктом 12.3. статті 12 ПКУ визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Таким чином, встановлення рішенням сільської ради акцизного податку, що є загальнодержавним податком та встановлюється ПКУ, не відповідає вимогам статті 10 та 12 ПКУ.

Виходячи з вищезазначеного, діючим законодавством не передбачено у органів місцевого самоврядування повноважень щодо встановлення акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Отже, підпункт 3 пункту 1 проекту рішення пропонуємо виключити.

2. Згідно з вимогами підпункту 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені статтею 7 ПКУ, визначені в проекті рішення наприклад, відсутні строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

3. Пунктом 5 проекту рішення передбачається оприлюднення цього рішення після затвердження сесією сільської ради на дошці оголошень сільської ради до 15 липня 2017 р.

Відповідно до статті 12 Закону регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності – у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

Отже, пропонуємо пункт 5 проекту рішення привести у відповідність до вимог статті 12 Закону.

4. Абзацом першим підпункту 1 пункту 1 проекту рішення встановлюється податок на майно, в частині земельного податку (додаток № 1).

Додатком № 1 до проекту рішення встановлюються ставки земельного податку для фізичних та юридичних осіб, обов'язкові елементи земельного податку, а також орендна плата. Пунктом 9 додатку № 1 до проекту рішення визначені норми щодо орендної плати.

4.1. Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно з вимогами пункту 288.1 статті 288 підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 цієї статті **розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.**

Отже, визначення у додатку № 1 до проекту рішення фіксованих відсотків нормативно-грошової оцінки земельної ділянки, не узгоджується з нормами ПКУ. Оскільки, проектом рішення встановлюється податок на майно, зокрема в частині земельного податку пропонуємо назву додатку № 1 привести у відповідність з підпунктом 1 пункту 1 до проекту рішення.

Виходячи з вищезазначеного, керуючись нормами підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 пропонуємо пункт 9 додатку № 1 до проекту рішення виключити.

4.2. Пунктом 1.2 пункту 4 та підпунктом 8.3 пункту 8 додатку № 1 до проекту рішення передбачається звільнити від сплати земельного податку орган місцевого самоврядування, заклади, установи та організації, які повністю фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету, релігійні установи, з урахуванням обмежень, встановлених статтею 284 ПКУ.

Водночас, статтею 282 ПКУ встановлено вичерпний перелік юридичних осіб, для яких можуть встановлюватись пільги щодо сплати податку. Статтею 283 ПКУ встановлено перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Згідно з пунктом 7.4. статті 7 ПКУ елементи податку, визначені в пункті 7.1 цієї статті, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно ПКУ.

Ураховуючи зазначене, пропонуємо пункт 1.2 пункту 4 та підпункт 8.3 пункту 8 додатку № 1 виключити з додатку №1 до проекту рішення.

5. Абзацом другим підпункту 1 пункту 1 проекту рішення встановлюється податок на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (додаток № 2).

5.1. Підпунктом 8.2 пункту 8 додатку № 2 до проекту рішення визначено, встановити пільгу з податку, що сплачується з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Зазначена норма частково дублює норми ПКУ, якими встановлюються вимоги (критерії) до визначення органами місцевого самоврядування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме пункт 266.4. статті 266 ПКУ.

Отже, пропонуємо підпункт 8.2 пункту 8 додатку № 2 до проекту рішення виключити з одночасним доповненням його конкретними умовами щодо надання пільг юридичним та фізичним особам-підприємцям зі сплати податку з об'єктів нежитлової нерухомості з визначенням порядку їх застосування та розміром пільги (у разі їх встановлення).

Одночасно звертаємо увагу, що не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

5.2. Крім того, пунктом 4 додатку № 2 до проекту рішення встановлюються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Підпунктами 4.1.1 – 4.1.2. цього пункту встановлюються ставки податку для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості для фізичних та юридичних осіб. Окрім фіксованих ставок податку в підпункті 4.1 пункту 4 додатку №2 зазначено межі такого податку, встановлені ПКУ (стаття 266.5 ПКУ).

З метою уникнення дублювання положень ПКУ пропонуємо, виключити з додатку № 2 до проекту рішення підпункт 4.1 пункту 4, залишивши фіксовані ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

5.3. Пункт 5 додатку № 2 до проекту рішення потребує доповнення посиланням на пункт 266.8. статті 266 ПКУ, яким регулюється Порядок обчислення сум податку в разі зміни власника об'єкта оподаткування податком.

5.4. До того ж, потребує приведення у відповідність до абзацу 2 підпункту 1 пункту 1 проекту рішення назва додатку № 2 та його нумерація.

6. Підпунктом 2 пункту 1 проекту рішення встановлюється єдиний податок згідно з додатком № 3.

Так, пунктом 1 додатку № 3 до проекту рішення визначено, що платники податку третьої групи це серед іншого, фізичні особи-підприємці, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 20 млн. грн. Зазначене не відповідає вимогам пункту 291.4 статті 291 Кодексу де визначено, що обсяг доходу повинен не перевищувати 5 млн. грн.

Крім того, пунктами 293.1 та 293.2 статті 293 Кодексу, зокрема, встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, **залежно від виду господарської діяльності**, з розрахунку на календарний місяць: для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року; для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Таким чином, пропонуємо дотримати вимоги Кодексу в частині встановлення фіксованих ставок податку **залежно від виду господарської діяльності** з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу.

Отже, проект рішення потребує доопрацювання з метою приведення його у відповідність до вимог ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, **проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності** – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

7. Аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика), яка є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів відповідно до статті 8 Закону.

7.1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які проблема справляє вплив.

Водночас, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом – не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували

наявність проблеми, її масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив.

Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

7.2. Разом з цим, однією з цілей державного регулювання згідно з розділами «Цілі державного регулювання» АРВ до проекту рішення є встановлення доцільних та обґрунтованих ставок податку з урахуванням рівня платоспроможності суб'єктів господарювання.

Водночас, жодних обґрунтувань проектних розмірів ставок, зокрема ставок єдиного податку, земельного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а також алгоритм їх визначення в наданому АРВ до проекту рішення не наведено. До того ж, ставки для платників податків, зокрема для першої та другої груп єдиного податку запропоновано встановити в однаковому для всіх суб'єктів господарювання максимальному розмірі. Проте дохід суб'єктів господарювання у різних сферах економічної діяльності є різним.

7.3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити (порівняти) вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Натомість, під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання розробник не зазначив та не порівняв вигоди та витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі, а також не наведено жодного розрахунку їх витрат, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволяє об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Крім того, в останній таблиці альтернатив відсутня оцінка впливу обраного зовнішнього фактору на дію акта з визначенням та порівнянням позитивних і негативних обставин, які можуть впливати на виконання вимог акта, що не узгоджується з вимогами пункту 5 Методики.

7.4. В М-Тесті невірно проведені розрахунки сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання. Так, відповідно до оцінки вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування сумарні витрати для юридичних осіб складають 555,60 грн., для мікропідприємництва – 867,68 грн. Натомість, під час проведення розрахунку сумарних витрат у п. 3 наведені витрати на одного суб'єкта господарювання, а саме, для юридичних осіб - 92,60 грн., для мікропідприємництва – 78,88 грн.

7.5. Також, у розділі VIII «Визначення показників результативності регуляторного акта» АРВ розробником надано числові показники розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів від сплати місцевих податків і зборів за 2015 та 2016 роки, однак, прогнозні показники на наступний бюджетний рік, як передбачено вимогами Методики, не наведено.

Разом з тим, в зазначеному вище розділі відсутній такий обов'язковий показник результативності дії регуляторного акта, як розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта а також додаткові показники, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта.

Звертаємо увагу, що відповідно до вимог розділу VIII Методики значення прогнозних показників результативності дії регуляторного акта наводяться (у кількісному виразі).

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою аналізу регуляторного впливу до проекту рішення Литвинівської сільської ради Біловодського району Луганської області «Про встановлення ставок місцевих податків та зборів на 2018 рік», а саме з відсутністю у ньому необхідної інформації та розрахунків, розробником не доведено відповідність цього проекту принципам державної регуляторної політики визначених статтею 4 Закону, зокрема принципу ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів, а також принципу збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Враховуючи викладене вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проект рішення Литвинівської сільської ради Біловодського району Луганської області «Про встановлення ставок місцевих податків та зборів на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням вищезазначених зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього - у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження цього регуляторного акту та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеними статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

О. М. Мірошніченко

